

VÝVOJ V MINULOM TÝŽDNI ↘

FORWARD	v piatok plyn klesol s emisnými kvótami, uhlím a elektrinou
SPOT	NBP rástol s chladnejším počasím; CZ VTP mierne klesol
ROPA	na blízkom východe rastie napätie a to dvíha ceny ropy
ELEKTRINA	rástla a klesala s cenami emisných kvôt
ŤAŽBA	zásobovanie plynom je stabilné; veľa LNG
POČASIE	ochladenie tlačilo spot nahor
ZÁSOBNÍKY	vtlačanie zvyšuje dopyt po plyne

OČAKÁVANIA V TOMTO TÝŽDNI ↗

FORWARD	ropa dodá plynu podporu
SPOT	LNG a rastúce teploty tlačia spot nadol
ROPA	kým sa blízky východ neupokojí, ropa bude skôr rásť
ELEKTRINA	cez plyn, emisné kvóty a uhlie zohľadní volatilitu na rope
ŤAŽBA	kvalitné dodávky a veľa LNG tlačia plyn nadol
POČASIE	chladnejšie počasie bude tlačíť spot nahor
ZÁSOBNÍKY	vtlačanie zvyšuje dopyt po plyne

FORWARD ↗

CZ VTP	vývoj cien za posledné 4 týždne	minulý odhad	cena 3.5	vývoj	cena 10.5	výhľad	úspeš- nosť
M06-19			15,78		15,13		79%
Q03-19			15,75		15,40		79%
Win-19			21,02		20,65		79%
CAL20			20,30		19,95		81%

Ceny českého plynu v EUR/MWh (Zdroj: Pegas)

NCG	vývoj cien za posledné 4 týždne	minulý odhad	cena 3.5	vývoj	cena 10.5	výhľad	úspešnosť
M06-19		↘	15,30	↘	14,75	↘	78%
Q03-19		↘	15,80	↘	15,21	↘	79%
Win-19		↘	21,04	↘	20,64	↘	79%
CAL20		↘	20,15	↘	19,73	↘	81%

Ceny nemeckého plynu NCG v EUR/MWh (Pegas)

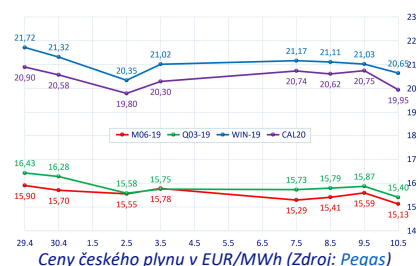
Počas minulého týždňa sa ropa vyvíjala do strany a nedávala tak plynu prakticky

žiadny smer. Preto sa aj všetky forwardové produkty plynu až do štvrtku vyvíjali do strany. Vo štvrtok a hlavne v piatok však plyn, elektrina, emisné kvóty a aj uhlie zhodne klesli. Niektoré z týchto vidí práve plyn, ktorý nedokázal rásť a tak klesol a stiahol so sebou aj ostatné komodity. My skôr zastávame názor, že piatkový pokles majú na svedomí emisné kvóty, ktoré nedokázali pokoriť 27-eurovú úroveň a tak špekulanti začali vyberať zisky a poslali ich k 25 eurám za tonu.

Tento týždeň vzala opraty do rúk ropa. Rastúce napätie na blízkom východe ju tlačí nahor. Ak nedôjde k uvoľneniu, aj plyn si môže tento týždeň pripísať zisky. Avšak okrem najbližšieho mesiaca, ktorý

bude predsa len zohľadňovať aktuálny prebytok plynu na trhu a tak bude ďalej klesať.

Po zvýšení čínskych cieľ aj na americký LNG to vyzerá tak, že Európa sa môže pripraviť na ešte väčší prísun LNG. Ak sa to naozaj udeje, v dlhodobejšom horizonte to bude tlačíť ceny plynu nadol.

Ceny českého plynu v EUR/MWh (Zdroj: Pegas)

SPOT ↘

spot	denné ceny za posledné 4 týždne	φ za minulý týždeň	výhľad
NBP		14,08	↓
TTF		14,43	↓
NCG		15,24	↓
CZ VTP		15,55	↓
CEGH		17,17	↓

Ceny spotového plynu v EUR/MWh (Zdroj: Pegas, Marex Spectron)

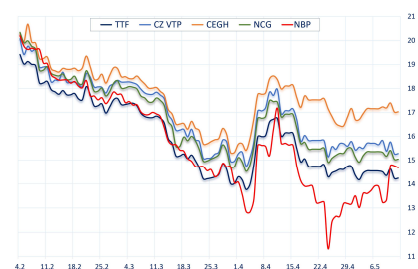
Britský spot začiatkom týždňa klesol a potom prudko vzrástol. Tento pohyb spôsobilo počasie. V stredu sa oteplilo a naviac fúkal silný vietor, tak britská spotreba plynu klesla v domácnostiach aj v plynových zdrojoch. V piatok sa

ochladilo a prestalo fúkať a tak spotreba plynu aj jeho cena leteli nahor. Tento rast podporil aj výpadok Gassco v Osebergu.

Na kontinente bola stabilnejšia situácia s menšími výkyvmi počasia, takže aj spotové ceny plynu vykazovali menší pohyb. Okrem CEGH dokonca mierne klesli.

Na britských ostrovoch sa teplota už dostala nad svoj dlhodobý normál a do strednej Európy by teplejšie počasie malo prísť cez víkend. Pri dobrom zásobovaní plynom sa prichádzajúce oteplenie prejaví poklesom spotreby plynu a aj jeho spotových cien. V Británii sa naviac cez víkend aj viac rozfúka, čo bude ostrovný

spot tlačíť ešte nižšie. Nemecká výroba z vetra bude trochu vyššia koncom týždňa, no cez víkend naopak zoslabne. Preto aj tento týždeň budú kontinentálne spotové ceny menej volatilné.

Ceny spotového plynu v EUR/MWh (Zdroj: Pegas, Marex Spectron)

ROPA ↗

Ceny ropy Brent a WTI

Zdroj: saxobank

Od prepadu začiatkom minulého týždňa sa ceny ropy až do pondelka vyvíjali do strany. V pondelok však najskôr prudko rástli, aby následne ešte prudšie padli. Rast bol spôsobený eskaláciou napätia na blízkom východe. V nedeľu boli pred vstupom do úžiny Hormuz poškodené dva saudskoarabské ropné tankery. Saudská Arábia z tohto incidentu obvinila Irán. Irán totiž sľuboval, že akonáhle vstúpia americké sankcie do platnosti, začne

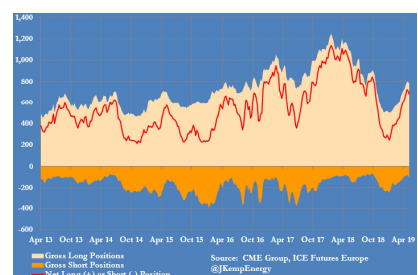
blokovať úžinu Hormuz. Irán naviac plánuje odstúpiť od jadrovej dohody, ak nebude mať zaručený odtok aspoň 1,5 mil. barelov ropy denne.

Popoludňajší pokles bol spôsobený zavedením odvetných čínskych cieľ na všetky americké tovary okrem ropy a lietadiel. Toto opatrenie prišlo po tom, ako do platnosti vstúpili americké clá na čínske tovary za 200 miliárd dolárov. Obchodná vojna sa začala a na ceny ropy to malo väčší vplyv ako napätie na blízkom východe. Manažéri podielových fondov tomu tiež dali vyššiu váhu a začali skracovať svoje dlhé pozície.

Dnes (utorok) sme však videli úplne iný obraz. Boli ohlásené nové útoky dronmi na saudskoarabskú ropnú plniacu stanicu. Neskôr sa k nim prihlásili jemenski Húsiovia. Spojené arabské emiráty tiež ohlásili útoky na svoje 4 ropné tankery.

Trump naviac vyhlásil, že by mal mať plodné stretnutie s Xi Jinpingom na júnovom summite G20, čo trochu eliminovali obavy z obchodnej vojny. To boli dôvody, prečo ropa zastavila svoj pokles a otočila k rastu.

Na blízkom východe opäť rastie napätie. V takýchto situáciách má ropa tendencie skôr k rastu, ako k poklesu. Kým sa táto situácia neupokojí, sme na rope bullish.

Dlhé a krátke pozície podielových fondov na rope (WTI, Brent) v mil. barelov (Zdroj: Reuters)

ELEKTRINA ↗

CZ	vývoj cien za posledné 4 týždne	minulý odhad	cena 3.5	vývoj	cena 10.5	výhľad	úspešnosť
M06-19		↗	40,90	↗	41,57	↘	79%
Q03-19		↗	45,69	↗	46,08	↗	72%
CAL20		↗	50,76	↗	51,39	↗	76%

Ceny českej elektriny v EUR/MWh (Zdroj: PXE)

Všetky forwardové produkty spolu s emisnými kvótami do stredy rástli. Vo štvrtok však uhlie aj emisné kvóty otočili k poklesu a elektrina ich nasledovala.

Keďže rast najbližšieho mesačného

produktu bol pomerne silný, silný bol aj jeho pokles. Cena M06-19 vzrástla o viac ako 2 EUR/MWh a následne klesla o 1,50 EUR/MWh. Kvartálny a ročný produkt vzrástli približne o 1,50 EUR/MWh a klesli približne o 1 euro.

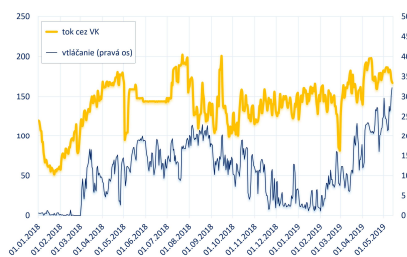
Neochota predávať uhlie za nízke ceny pomaly zatvára jeho cestu nadol. Emisné kvóty sú teraz v rukách špekulantov a tí ich majú zaradené medzi energetické komodity, ktorým dominuje ropa. Je teda možné, že aktuálne prudké pohyby na rope sa prenesú aj na emisné kvóty a s

nimi následne aj na elektrinu. Presne to sa udialo včera (pondelok) popoludní. Prudký prepád ropy zapríčinil aj pokles emisných kvót a s nimi aj elektriny.

Netreba zabúdať ani na lacný spot. Spotový priemer za rok 2019 minulý týždeň opäť klesol o pár desiatok centov. Očakávame, že to bude vytvárať tlak hlavne na najbližší mesačný a kvartálny produkt.

Očakávame, že dianie na rope bude aktuálne ovplyvňovať aj vývoj na elektrine.

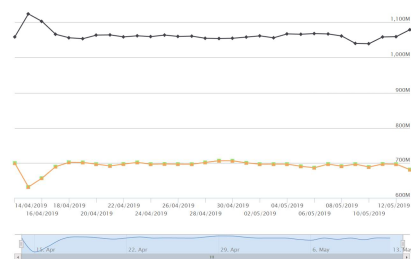
ŤAŽBA, TRANZIT a LNG ↘

Tok ruského plynu cez Veľké Kapušany na Slovensko a objem plynu vtlačaný do slovenských zásobníkov v mil. m³ denne (Zdroj: eustream, AGSI+)

Priemerný tok ruského plynu cez Veľké Kapušany za minulý týždeň bol 179 mil. m³ denne.

Celkový tok ruského plynu cez Nord stream zostáva stabilný.

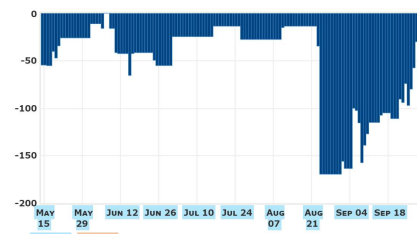

Tok ruského plynu cez Nord stream do Nemecka v kWh za deň (Zdroj: ENTSO-G)

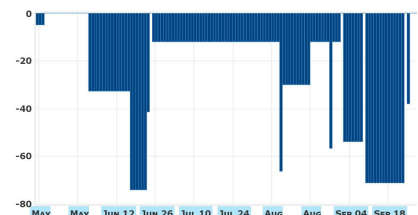
Od štvrtku je neplánovane redukovaná dodávka plynu z ložiska Oseberg o 10,3 mil. m³ denne. Od piatku do soboty bola redukovaná aj dodávka plynu na stanici Kollsnes v maxime o 12 mil. m³ denne. Na najbližších plánovaných odstávkach Gassco došlo len k drobným zmenám.

Minulý týždeň zakotvili na ostrovoch tri LNG tankery. Tento týždeň tam už

zakotvil jeden a čaká sa ešte na príchod ďalších dvoch. Belgické Zeebrugge očakáva príchod štyroch LNG tankerov.

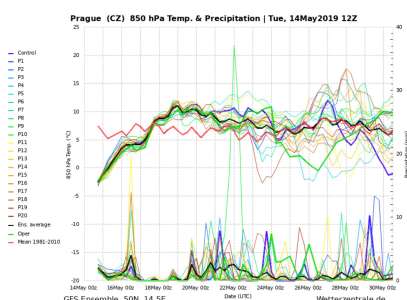

Plánované obmedzenia v ťažbe nórskeho plynu do 30.9.2019 v mil. m³ za deň (Zdroj: GASSCO)

Plánované odstávky exportných terminálov do 30.9.2019 v mil. m³ za deň (Zdroj: GASSCO)

POČASIE ↘

Predpoveď teploty a zrážok pre Prahu vo výške 1500 mnm (Zdroj: wetterzentrale)

Podľa ČHMÚ bude v najbližších dňoch postupovať frontálne rozhranie zo Slovenska cez Čechy smerom na západ.

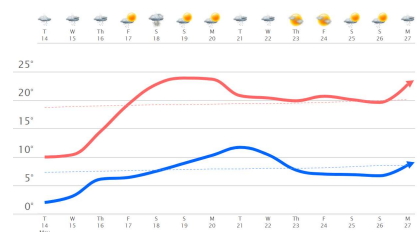
V druhej polovici týždňa začne okolo oblasti nízkeho tlaku vzduchu prúdiť do strednej Európy teplejší vzduch od juhovýchodu, ktorý prinesie so sebou oteplenie.

V utorok a v stredu môžu teploty v strednej Európe klesať aj o viac ako 7°C pod dlhodobý normál. Prichádzajúce oteplenie však môže zdvihnúť víkendové teploty aj 3°C nad dlhodobý normál.

Podľa SHMÚ aj ČHMÚ bude zrážková činnosť až do štvrtku pomerne intenzívna. Vo vyšších nadmorských výškach môže dokonca snežiť. Koncom týždňa zrážok ubudne. Rovnako intenzívne zrážky možno očakávať aj nad Balkánom.

ČHMÚ naďalej očakáva máj teplotne mierne podpriemerný.

Wetterzentrale očakáva druhú polovicu mája teplotne priemernú až mierne nadpriemernú.

Predpoveď teploty pre Prahu (Zdroj: weathertrends360)

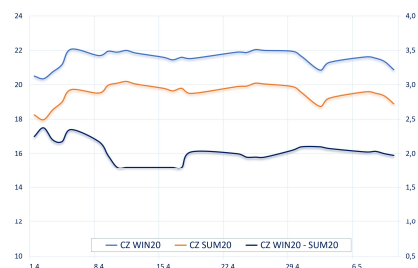
ZÁSObNÍKY ↗

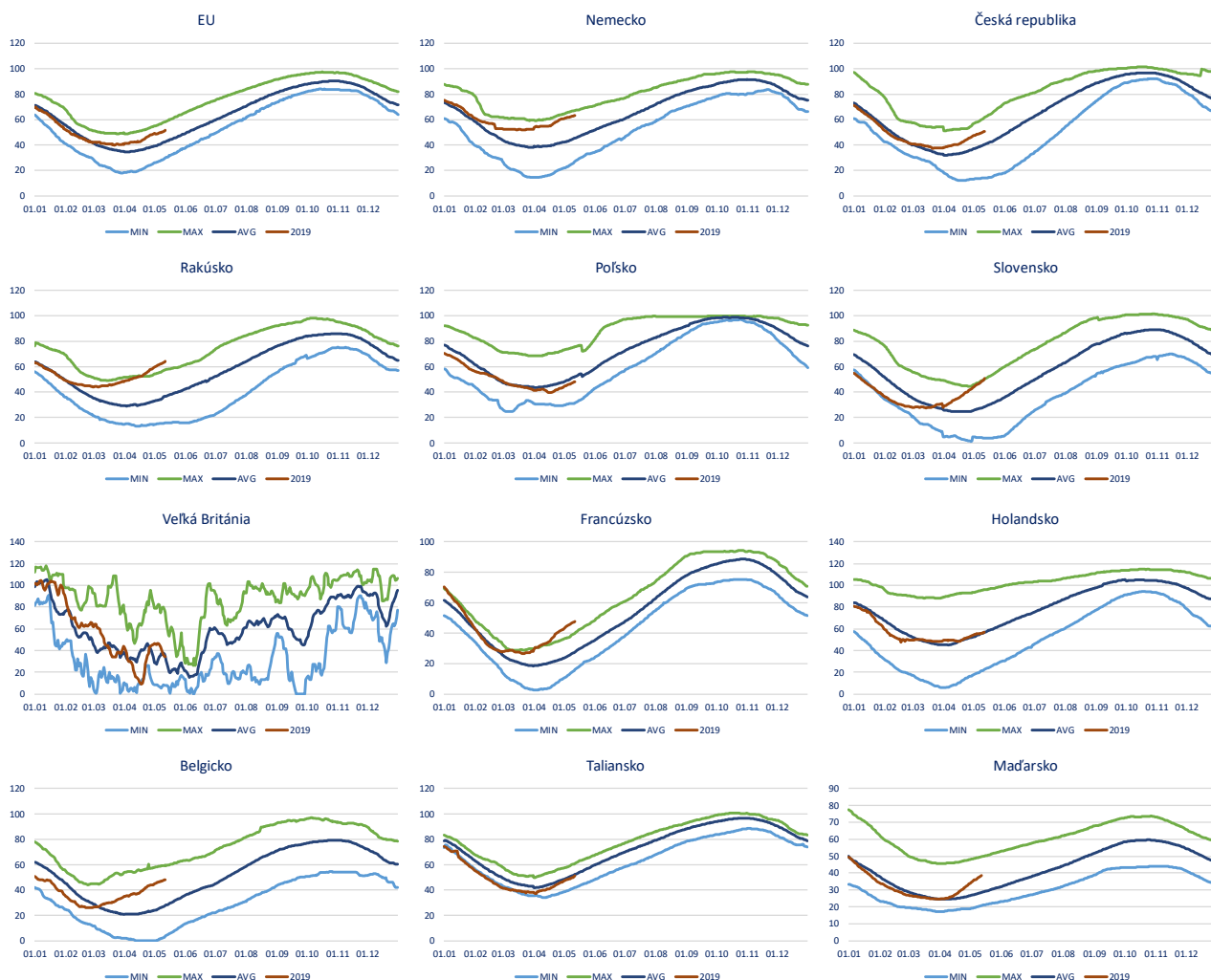
Stav európskych zásobníkov vzrástol o 1,4% na 51,3%. Stav českých zásobníkov vzrástol o 2,2% na 50,8%. Stav slovenských zásobníkov vzrástol o 4,3% na 50,5%.

Vtláčanie vytvára vyšší dopyt po plyne, čím dodáva podporu jeho cene.

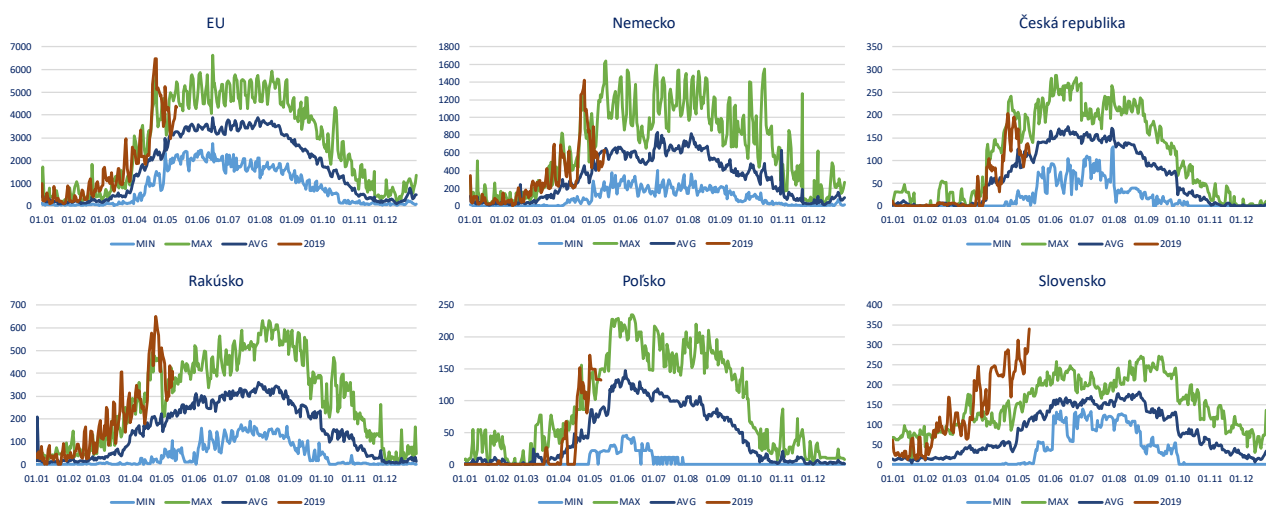
Český zimno-letný spread na rok 2020 mierne klesol na 1,98 EUR/MWh. NCG klesol je 2,40 a TTF je 2,46 EUR/MWh.

CZ Winter-Summer spread 2020 v EUR/MWh (Zdroj: Peagas)

8-ročný minimálny, maximálny, priemerný a tohoročný stav zásobníkov v EÚ a vybraných krajinách v percentách (Zdroj: AGSI+)

8-ročný minimálny, maximálny, priemerný a tohoročný objem vtláčaného plynu do zásobníkov v GWh za deň (Zdroj: AGSI+)

Upozornenie

Spoločnosť JPX s.r.o. (ďalej len „spoločnosť“) nie je zodpovedná za prípadné chyby alebo nepresnosti uvedené v tomto dokumente. Spoločnosť takisto nie je zodpovedná za žiadnu stratu pochádzajúcu z investícií alebo obchodov založených na akejkoľvek informácii tu zverejnenej. Informácie tu uvedené majú charakter investičného prieskumu (všeobecného odporúčania) vypracovaného analytikmi spoločnosti a nepovažujú sa za odporúčania vhodné pre konkrétnu osobu, alebo spoločnosť. Takéto všeobecné odporúčanie nepredstavuje poradenstvo na vykonanie akýchkoľvek obchodov, neobsahuje sľub spoločnosti alebo analytikov spoločnosti, že by sa cieľ takýchto všeobecných odporúčaní mohol naplniť, alebo že by bolo možné prostredníctvom nich eliminovať straty pri akýchkoľvek obchodoch. Obsah tohto dokumentu je určený výhradne jeho adresátovi a nie je možné ho akýmkoľvek spôsobom poskytnúť iným osobám.

Zoznam odkazov:

Pegas	https://www.powernext.com/futures-market-data
Marex Spectron	http://www.marexspectron.com/intelligence/indices
saxobank	https://www.home.saxo/sk-sk
PXE	https://www.pxe.cz/On-Line/Futures/
Reuters (ropa)	https://tmsnrt.rs/2LBMvYo
eustream	https://tis.eustream.sk/
AGSI+	https://agsi.gie.eu/
ENTSO-G	https://transparency.entsog.eu/#/points/data?points=RU-TSO-0002ITP-00120exit%2CDE-TSO-0020ITP-00454entry%2CDE-TSO-0017ITP-00247entry%2CDE-TSO-0015ITP-00250entry%2CDE-TSO-0005ITP-00491entry%2CDE-TSO-0016ITP-00251entry%2CDE-TSO-0018ITP-00297entry
GASSCO	http://flow.gassco.no/
SHMÚ	http://www.shmu.sk
Wetterzentrale	http://www.wetterzentrale.de/
ČHMÚ	http://portal.chmi.cz/predpovedi/predpovedi-pocasi/ceska-republika/dlouhodoby-vyhled-pocasi
weathertrends360	http://www.weathertrends360.com/Charts

Pojmy a skratky:

bullish	býčí - trh naladený na rast
bearish	medvedí - trh naladený na pokles
resistance	úroveň odporu; očakáva sa na nej obrat rastúceho trendu na klesajúci a nástup predajcov
support	úroveň podpory; očakáva sa na nej obrat klesajúceho trendu na rastúci a nástup nákupcov
CDS	Clean Dark Spread - teoretický zisk pri výrobe elektriny z uhlia ako rozdiel medzi cenou elektriny a cenami vstupných surovín, teda uhlia a emisných kvót. Vstupné parametre zohľadňujú kurz EUR/USD.
CSS	Clean Spark Spread - teoretický zisk pri výrobe elektriny z plynu ako rozdiel medzi cenou elektriny a cenami vstupných surovín, teda plynu a emisných kvót.
CALxx	označenie ročného základného pásma pre rok 20xx toto označenie sa môže používať pre elektrinu, uhlie, plyn a ostatné produkty s ročnou dodávkou
OPEC	Organizácia krajín vyvážajúcich ropu (Organization of the Petroleum Exporting Countries) Alžírsko, Angola, Kongo, Ekvádor, Rovníková Guinea, Gabon, Irak, Irán, Kuvajt, Líbya, Nigéria, Saudská Arábia, Spojené arabské emiráty, Venezuela.
OPEC+	OPEC a spojenci Azerbajdžan, Bahrajn, Brunej, Kazachstan, Malajzia, Mexiko, Omán, Rusko, Južný Sudán, Sudán
EIA	U.S. The Energy Information Administration
CO ₂ , EUA	alternatívne označenie pre emisné kvóty
U.S. API	United States The American Petroleum Institute